

Bankový dohľad ECB: priority SSM na rok 2017

Priority dohľadu predstavujú kľúčové oblasti dohľadu na rok 2017. Vychádzajú z hodnotenia hlavných rizík, ktorým čelia dohliadané banky, a zohľadňujú najnovší hospodársky vývoj a vývoj v oblasti regulácie a dohľadu.

Zdroje rizík bankového sektora boli určené v spolupráci s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi, s využitím informácií od spoločných dohliadacích tímov, z makroprudenciálnych a mikroprudenciálnych analýz ECB a publikovaných správ medzinárodných orgánov. Za významné rizikové faktory sa považujú: prostredie mimoriadne nízkych, resp. záporných úrokových mier; vysoký podiel nesplácaných úverov a slabý hospodársky rast v krajinách eurozóny; geopolitické neistoty EÚ; reakcie bánk a trhov na nové regulačné predpisy; potenciálny obrat rizikových prémieí na finančných trhoch; situácia v rozvíjajúcich sa trhovách ekonomikách; rozpočtové nerovnováhy v EÚ; prípady porušovania pravidiel bankami; vývoj na trhu financovania nehnuteľností; počítačová trestná činnosť a narušenie činnosti informačných systémov; a nebanková konkurencia. Za dve rizikové kategórie, ktorých sa uvedené rizikové faktory dotýkajú najvýraznejšie, sa považujú riziko obchodného modelu a ziskovosti a kreditné riziko.

V snahe umožniť bankám zaoberať sa týmito rizikami účinným spôsobom zjednodušil európsky bankový dohľad svoje priority dohľadu. V roku 2017 sa bude bankový dohľad sústrediť na tri prioritné oblasti:

1. obchodné modely a faktory ziskovosti,
2. kreditné riziko, s dôrazom na nesplácané úvery a koncentrácie,
3. riadenie rizík.

V rámci každej priority sa uskutoční viacero dohľadových iniciatív, pričom v niektorých prípadoch si ich plná implementácia môže vyžadovať viac než rok.

Uvedený zoznam rizík a priorít dohľadu však nie je vyčerpávajúci. V tomto dokumente nie sú jednoznačne spomenuté rôzne priebežne vykonávané činnosti, napríklad činnosti týkajúce sa rizík súvisiacich s počítačovou trestnou činnosťou. Vzhľadom na špecifické rizikové profily úverových inštitúcií sa navyše postup dohľadu na úrovni jednotlivých bánk môže líšiť. Uvedené priority dohľadu sú však dôležitým nástrojom, ktorý umožňuje koordinovať opatrenia dohľadu v jednotlivých bankách primerane harmonizovaným, úmerným a efektívnym spôsobom, a tým prispieť k zabezpečeniu rovnakých podmienok a výraznejšiemu účinku dohľadu.

Obchodné modely a faktory ziskovosti

Opatrenia dohľadu:

- Tematické hodnotenie obchodných modelov a faktorov ziskovosti bánk

Obchodné modely a faktory ziskovosti zostávajú aj v roku 2017 prioritnou oblasťou, najmä vzhľadom na dlhotrvajúce obdobie mimoriadne nízkyh, resp. záporných úrokových mier. Európsky bankový dohľad bude preto v tematickom hodnotení obchodných modelov a faktorov ziskovosti bánk pokračovať. Spoločné dohľadacie tímy budú v rámci neho počas celého roka 2017 vykonávať podrobné kontroly. Ďalším bodom, ktorý si vyžaduje bližšiu pozornosť, budú prípadné dôsledky referenda o členstve Spojeného kráľovstva v EÚ na dohľadané banky a ich obchodné modely. Európsky bankový dohľad navyše posúdi potenciálne riziká pre obchodné modely bánk súvisiace so vznikom finančných technológií a nebankovej konkurencie.

Kreditné riziko, s dôrazom na nesplácané úvery a koncentrácie

Opatrenia dohľadu:

- Všeobecné zásady a dohľadový dialóg na tému nesplácaných úverov
- Tematické hodnotenie v súvislosti so zavedením IFRS 9

Kreditné riziko zostáva v roku 2017 kľúčovou prioritou. Množstvo inštitúcií naďalej vykazuje vysoký objem nesplácaných úverov. Po uverejnení všeobecných zásad k nesplácaným úverom pre banky bude európsky bankový dohľad, prostredníctvom pracovnej skupiny pre nesplácané úvery, naďalej podporovať spoločné dohľadacie tímy v následných opatreniach a dohľadovom dialógu vo vzťahu k všeobecným zásadám a hodnoteniu nesplácaných úverov bánk. V súvislosti s pripravovaným zavedením účtovného štandardu „IFRS 9 – finančné nástroje“ dôjde k zintenzívneniu tematického hodnotenia potenciálneho vplyvu IFRS 9 na banky a stupňa pripravenosti bánk na tento štandard. Pri preverovaní nadmerných koncentrácií kreditného rizika v určitých triedach aktív, napr. úveroch lodiarstvu priemyslu, európsky bankový dohľad zamýšľa uplatniť nový prístup kombinujúci prvky previerok na mieste aj na diaľku.

Riadenie rizík

Opatrenia dohľadu:

- Tematické hodnotenie dodržiavania zásad BCBS 239
- Cielené hodnotenie interných modelov
- Tematické hodnotenie externe zabezpečovaných činností bánk

V tejto oblasti boli k prvkom priorit z roku 2016 – riadenia rizík, kapitálovej primeranosti a likvidity – pridané nové aspekty, ktoré si vyžadujú zlepšenie. Osobitná pozornosť sa bude venovať nasledujúcim iniciatívam:

Dodržiavanie zásad Bazilejského výboru pre bankový dohľad, pokiaľ ide o účinnú agregáciu údajov o rizikách a vykazovanie rizík

V časoch nízkych úrokových sadzieb, nenákladného a ľahko dostupného financovania od centrálnych bánk, nízkej ziskovosti bánk a následného vyhľadávania výnosnejších alternatív je pre banky zásadné obozretné riadenie rizík. Vysoká kvalita údajov je nevyhnutným predpokladom presných informácií o rizikách a teda aj náležitého riadenia rizík a v konečnom dôsledku aj primeraných kapitálových požiadaviek. Európsky bankový dohľad preto dokončí prebiehajúce tematické hodnotenie bánk zamerané na dodržiavanie zásad Bazilejského výboru týkajúcich sa účinnej agregácie údajov o rizikách a vykazovania rizík (BCBS 239),

pričom spoločné dohliadacie tímy v príslušných prípadoch s inštitúciami prediskutujú následné opatrenia.

Cielené hodnotenie interných modelov

Na účely hodnotenia a potvrdenia adekvátnosti a vhodnosti schválených interných modelov prvého piliera a zvyšovania dôveryhodnosti riadenia rizík bánk európsky bankový dohľad začne niekoľkoročné cieľné hodnotenie interných modelov, v rámci ktorého prebehnú samostatné kontroly na mieste.

Interný proces hodnotenia kapitálovej primeranosti a interný proces hodnotenia likvidity

Interné procesy hodnotenia kapitálovej a likviditnej primeranosti (internal capital and liquidity adequacy assessment processes – ICAAP a ILAAP) sú pre inštitúcie mimoriadne dôležité pri riadení kapitálovej a likviditnej primeranosti. Európsky bankový dohľad skúma procesy ICAAP a ILAAP v rámci procesu preskúmania a hodnotenia orgánmi dohľadu (Supervisory Review and Evaluation Process – SREP), pričom overuje, či banky zaviedli primerané postupy hodnotenia a udržiavania kapitálovej a likviditnej primeranosti. Európsky bankový dohľad sa zasaďuje o neustále zdokonaľovanie procesov ICAAP a ILAAP v bankách.

Externé zabezpečovanie činností

Vzhľadom na rozširujúce sa spektrum externe zabezpečených činností bánk sa objavujú aj nové riziká. Európsky bankový dohľad preto začne tematické hodnotenie, aby získal celkový prehľad o externe zabezpečených činnostiach bánk a posúdil spôsob riadenia súvisiacich rizík (vrátane rizík spojených s informačnými systémami).